

Efterløn - 2016

Ældre Sagen
December 2017

Ældre Sagen udarbejder en række analyser om ældre med hovedvægt på en talmæssig dokumentation. Hovedkilden er Danmarks Statistik, enten Statistikbanken eller udtræk fra et indkomstregister, der bygger på en 30 % stikprøve af befolkningen, som Ældre Sagen har adgang til under forskerordningen. Det tilstræbes, at hvert års Ældre i Tal indeholder de nyeste tal om et emne. Der anvendes oplysninger for forskellige år, afhængig af hvornår statistikker om de enkelte emner offentliggøres. Det tilstræbes, at figurer og tabeller med samme indhold har samme nummer fra år til år. Figurer og tabeller står derfor ikke nødvendigvis i den rækkefølge, de refereres i teksten.

Efterlønsmodtagere

Antallet af efterlønsmodtagere falder fortsat. I 2016 var der knap 72.000 efterlønsmodtagere mod 117.000 i 2011.¹ Det vil sige 45.000 efterlønsmodtagere – eller 38,5 % – færre på bare fem år.

Der er generelt flere kvinder end mænd, som modtager efterløn. I 2016 udgjorde kvinder således 59,3 % af alle efterlønsmodtagere, mens mænd udgjorde 40,7 %. Set over tid er der en tendens til, at kvinder udgør en stadig større andel af efterlønsmodtagerne end mænd. Det understreges også af, at det relative fald i antallet af efterlønsmodtagere fra 2011 til 2016 er større for mænd end for kvinder – hhv. 42,6 % og 35,4 %, jf. tabel 1.

Faldet i antallet af efterlønsmodtagere skal ses i sammenhæng med tilbagetrækningsreformen fra 2011, der bl.a. indeholder, at efterlønsalderen sættes op for personer født i 1954 eller senere. Fx skal man være 62 år for at kunne gå på efterløn, hvis man er født i andet halvår 1955, og 62½ år, hvis man er født i første halvår 1956.

Udgifterne til efterløn falder

I takt med at færre modtager efterløn, falder udgifterne til efterløn også. De samlede udgifter til efterløn er faldet fra 21 mia. kr. i 2011 til 12,8 mia. kr. i 2016. Det vil sige et fald på 8,3 mia. kroner eller 39,3 %, jf. tabel 2.

Andelen, der betaler ind til efterlønsordningen, falder

I 2016 betalte 23 % af landets a-kassemedlemmer efterlønsbidrag. Til sammenligning betalte mere end seks ud af ti – eller 62,8 % – af landets a-kassemedlemmer bidrag til efterlønsordningen i 2011, jf. tabel 3.

Der er en tendens til, at andelen af efterlønsbidragsbetalere stiger med alderen. For eksempel betaler kun 7 % af de 30-34-årige efterlønsbidrag i 2016, mens 59,1 % af de 55-59-årige betaler efterlønsbidrag.

I forhold til 2011 har der været et fald i andelen af efterlønsbidragsbetalere for alle aldersgrupper. Faldet er størst for de 45-49-årige, hvor andelen af efterlønsbidragsbetalere er faldet med 52,8 procentpoint, mens det er mindst for de 55-59-årige, hvor faldet er på 26,2 procentpoint.

De store fald kan blandt andet forklares med tilbagetrækningsreformen fra 2011. Udover den gradvise stigning i efterlønsalderen indebar reformen også en reduktion i efterlønsperioden fra fem til tre år samt øget modregning af pensionsformuer i efterlønnen, således at efterlønnens størrelse i højere grad afhænger af ens pensionsformue end tidligere, hvis man er født i 1956 eller senere. Reformen indeholdt yderligere, at medlemmer af efterlønsordningen under 60 år i første halvår af 2012 havde mulighed for at melde sig ud af efterlønsordningen og få indbetalte efterlønsbidrag udbetalt skattefrit. Dette er en væsentlig del af forklaringen på, hvorfor andelen af efterlønsbidragsbetalere blev omtrent halveret fra 2011 til 2012. I første halvår af 2018 vil det igen være muligt at få indbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag udbetalt skattefrit

---

¹ Antal efterlønsmodtagere opgøres i fuldtidsmodtagere. Det svarer til antallet af personer, som modtager efterløn i et helt år. Hvis en person kun modtager efterløn i en del af året, vil personen indgå med en andel svarende til, hvor stor del af året vedkommende modtog efterløn. Hvis en person fx har modtaget efterløn i et halvt år, vil personen tælle som en halv fuldtidsmodtager af efterløn.

for de resterende medlemmer af hhv. efterløns- og fleksydelsesordningen, der endnu ikke har nået folkepensionsalderen, mod at de endegyldigt fravælger efterløns- og fleksydelsesordningen.

Det faldende antal efterlønsbidragsbetalere betyder også, at alderssammensætningen for medlemmer af efterlønsordningen har ændret sig, så det gennemsnitlige medlem af efterlønsordningen i dag er ældre end for fem år siden, jf. figur 3.

Mindre andel udnytter muligheden for at gå på efterløn

Det er ikke kun andelen af efterlønsbidragsbetalere, der er faldet. Ses der separat på dem, der har nået efterlønsalderen, er det også en mindre del af de efterlønsberettigede, der modtager efterløn.

Fra 2011 til 2016 er udnyttelsesgraden, der er et udtryk for andelen af efterlønsmodtagere i forhold til antallet af efterlønsberettigede, faldet for alle alderstrin for begge køn. Det bemærkes, at der i 2016 ikke længere kan være 60-årige, som modtager efterløn på grund af den stigende efterlønsalder. Ses der bort fra dette, har faldet i udnyttelsesgraden været størst blandt de 61-årige for kvinderne, mens faldet har været størst blandt de 63-årige for mændene, jf. tabel 4.

Udnyttelsesgraden er højere for kvinder end for mænd. I 2016 modtog 61,6 % af de efterlønsberettigede kvinder efterløn, mens det kun gjaldt 45,1 % af de efterlønsberettigede mænd. Derudover stiger udnyttelsesgraden med alderen. For eksempel modtager to ud af fem af de 61-årige kvinder, som er efterlønsberettiget, efterløn i 2016, mens det samme gælder for tre ud af fire af de 64-årige kvinder.

På trods af at udnyttelsesgraderne for de enkelte alderstrin er faldet år efter år, er den samlede udnyttelsesgrad for de 60-64-årige siden 2014 begyndt at stige igen, jf. figur 4. Dette hænger sammen med, at alderssammensætningen blandt de efterlønsberettigede har ændret sig. For eksempel udgjorde de 63-64-årige 41,8 % af alle efterlønsberettigede i 2014, mens de i 2016 udgjorde 58,5 %. Når aldersgrupperne med de højeste udnyttelsesgrader kommer til at udgøre en større del af alle efterlønsberettigede, vil den samlede udnyttelsesgrad stige, selvom udnyttelsesgraden for hvert alderstrin falder.

Efterlønsmodtagerne udgør en faldende andel af de 60-64-årige

Andelen af efterlønsmodtagere i forhold til befolkningen i alderen 60 til 64 år er faldet fra 33,3 % i 2011 til 21,1 % i 2016. Ser man på kønsfordelingen, er hver fjerde kvinde og hver sjette mand i alderen 60-64 år efterlønsmodtager i 2016, jf. tabel 5. Dette hænger ligeledes sammen med, at efterlønsalderen er begyndt at stige, således at ingen 60-årige har kunnet gå på efterløn i 2015 og 2016.

Store geografiske forskelle i andelen af efterlønsmodtagere

Andelen af efterlønsmodtagere varierer betydeligt fra kommune til kommune. I 2016 har Gentofte – ligesom tidligere år – den laveste andel efterlønsmodtagere i forhold til det samlede antal 60-64-årige i kommunen med en andel på 11,3 %, mens Struer topper med en andel på 28,6 % af de 60-64-årige, jf. tabel 6.

Andelen af efterlønsmodtagere er lavest i og omkring København. De højeste andele af efterlønsmodtagere finder man i mere tyndtbefolkede egne af landet, deriblandt i Nordjylland, Nordfyn og på øerne, jf. kort 1,

hvor kommunerne, hvor andelen af efterlønsmodtagere ligger omkring gennemsnittet på 21,4 %, er markeret med grøn.

Tabeller og figurer

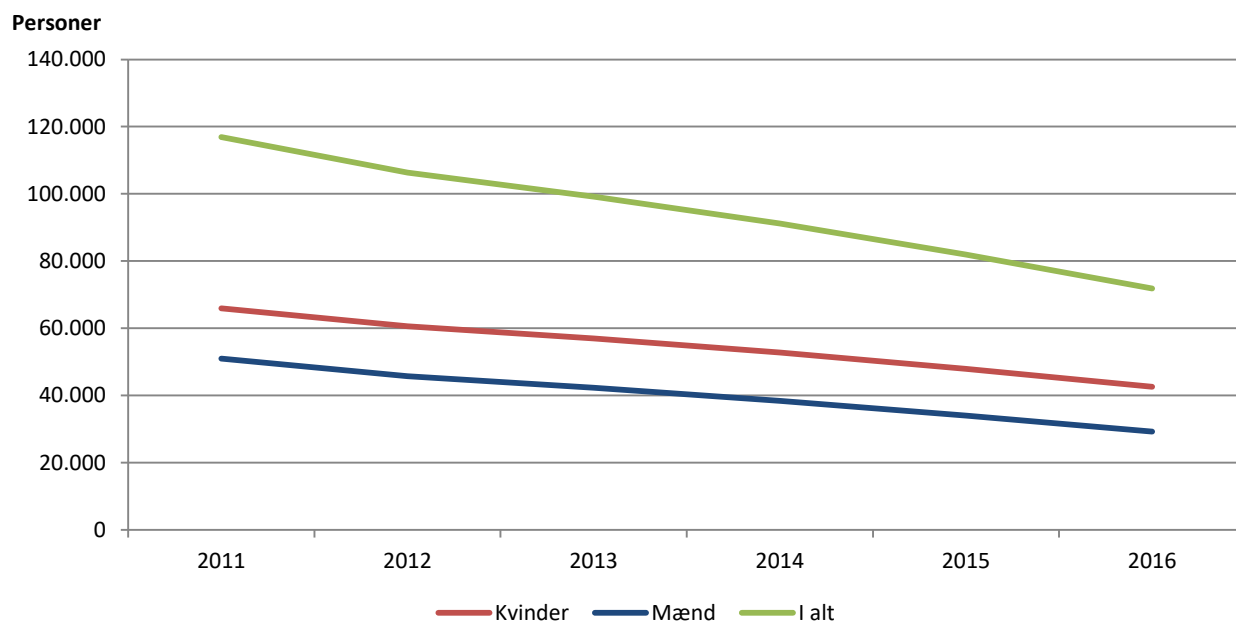
Tabel 1. Antal kvinder og mænd på efterløn i alderen 60-64 år, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2011-16
	Antal personer						Personer
Kvinder	65.965	60.555	56.950	52.744	47.930	42.591	-23.374
Mænd	50.946	45.762	42.238	38.395	33.953	29.251	-21.695
I alt	116.911	106.316	99.187	91.139	81.883	71.842	-45.069
	Procentfordeling på kvinder og mænd						Procent
Kvinder	56,4	57,0	57,4	57,9	58,5	59,3	-35,4
Mænd	43,6	43,0	42,6	42,1	41,5	40,7	-42,6
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-38,5

Kilde: Jobindsats.dk (November 2017).

Anm: Antallet af efterlønsmodtagere er opgjort som fuldtidsmodtagere.

Figur 1. Udviklingen i antallet af mænd og kvinder på efterløn, 2011-2016

Kilde: Jobindsats.dk (November 2017).

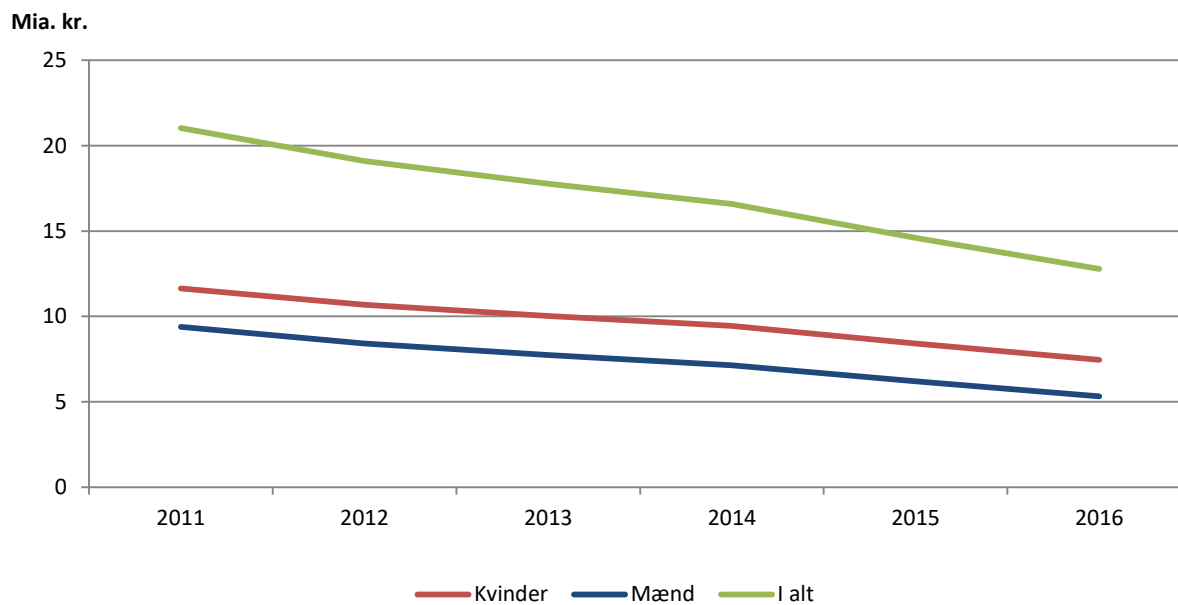
Anm.: Antallet af efterlønsmodtagere er opgjort som fuldtidsmodtagere.

Tabel 2. Samlede udgifter til efterløn, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2011-16	
							Mia. kr.	Pct.
	2016-PL, mia. kr.							
Kvinder	11,6	10,7	10,0	9,4	8,4	7,5	-4,2	-35,9
Mænd	9,4	8,4	7,7	7,1	6,2	5,3	-4,1	-43,5
I alt	21,0	19,1	17,8	16,6	14,6	12,8	-8,3	-39,3

Kilde: Jobindsats.dk (November 2017) og egne beregninger.

Figur 2. Udviklingen i udgifter til efterløn, 2016-PL, 2011-2016

Kilde: Jobindsats.dk (November 2017) og egne beregninger.

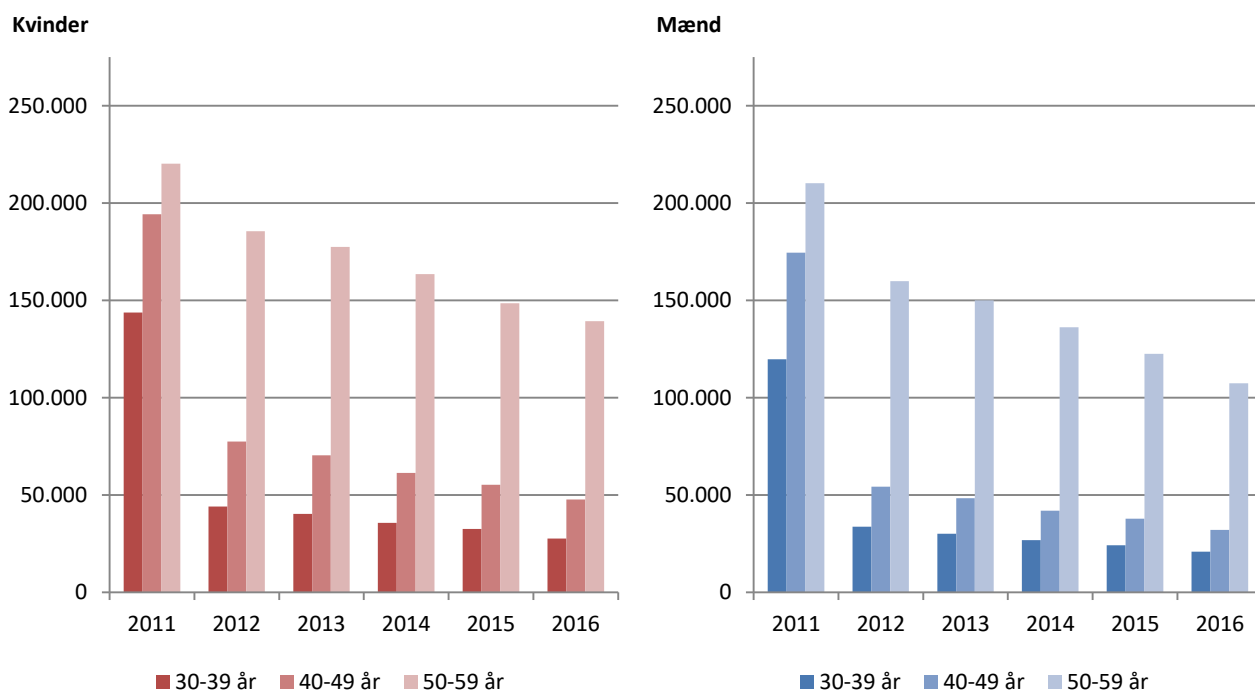
Tabel 3. Andel efterlønsbidragsbetalere i alderen 30-59 år

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2011-16
Kvinder og mænd	Pct. af a-kassemedlemmer						Pct. point
30-34 år	55,3	19,1	16,4	13,9	11,5	7,0	-48,3
35-39 år	43,6	11,6	11,5	11,5	11,8	12,8	-30,8
40-44 år	48,3	14,0	13,0	12,3	12,1	10,9	-37,4
45-49 år	68,9	27,7	24,6	21,3	18,7	16,1	-52,8
50-54 år	79,0	54,5	49,6	42,2	36,9	31,2	-47,8
55-59 år	85,3	77,1	73,7	70,4	63,4	59,1	-26,2
I alt	62,8	33,2	30,8	28,3	25,6	23,0	-39,8

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, indberetninger fra A-kasserne og HAMR (historisk arbejdsmarkedsregister).

Anm.: Andelen af efterlønsbidragsbetalere er beregnet i forhold til antal a-kassemedlemmer.

Figur 3. Antal efterlønsbidragsbetalere i alderen 30-59 år fordelt på kvinder og mænd

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, indberetninger fra a-kasserne og HAMR (historisk arbejdsmarkedsregister).

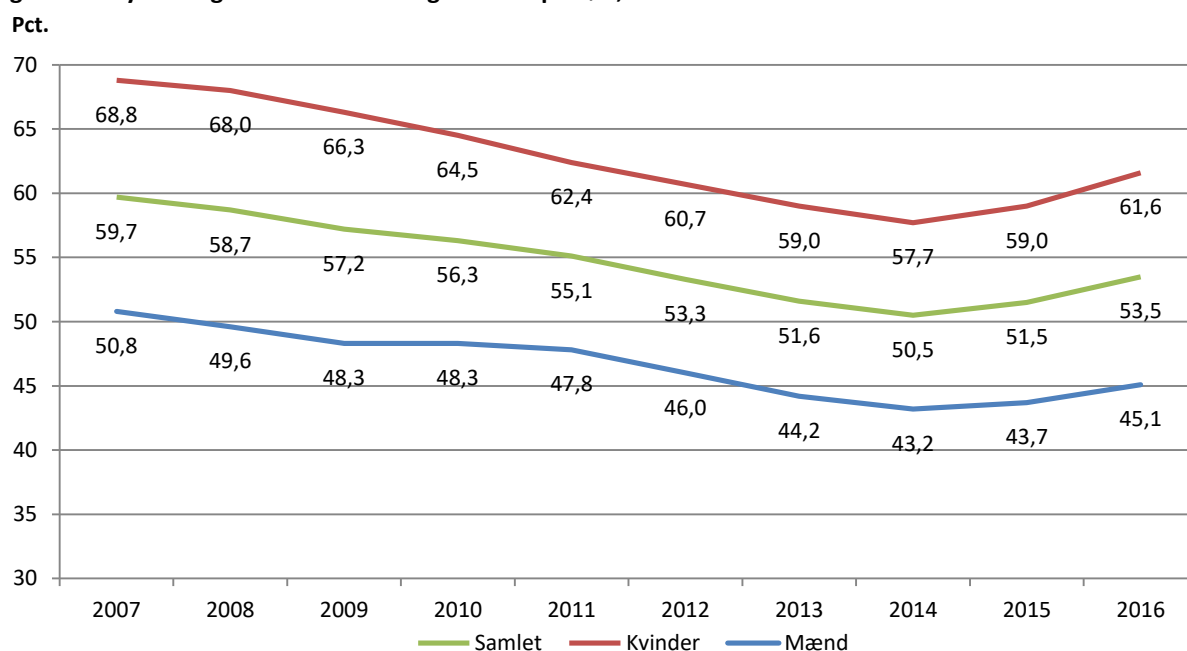
Tabel 4. Udnyttelsesgrader fordelt på køn og alder, 2011-2016

Alder	Kvinder			Mænd			Kvinder Ændring 2011-2016	Mænd
	2011	2015	2016	2011	2015	2016		
	Udnyttelsesgrad						Pct.	
60 år	35,3	32,7	0,0	22,9	20,8	0,0	-100,0	-100,0
61 år	43,7	40,7	38,6	28,6	26,3	24,7	-11,7	-13,6
62 år	66,7	61,8	62,5	50,0	44,2	44,2	-6,3	-11,6
63 år	76,7	70,5	69,9	61,2	53,8	51,8	-8,9	-15,4
64 år	82,1	74,6	73,9	67,4	59,6	57,4	-10,0	-14,8
I alt	62,4	59,0	61,6	47,8	43,7	45,1	-1,3	-5,6

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, RAM.

Anm.: Udnyttelsesgraden angiver antallet af efterlønsmodtagere i forhold til antallet af efterlønsberettigede. Udnyttelsesgraderne opgøres primo året. Det betyder, at en person, som fx fyldte 60 år 1. april 2014 og gik på efterløn i efteråret 2014, stadig vil være 60 år, når udnyttelsesgraderne for 2015 opgøres i begyndelsen af året.

Figur 4. Udnyttelsesgrader for 60-64-årige fordelt på køn, 2007-2016

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, RAM.

Anm.: Udnyttelsesgraden angiver antallet af efterlønsmodtagere i forhold til antallet af efterlønsberettigede. Udnyttelsesgraderne opgøres primo året.

Tabel 5. Andelen af kvindelige og mandlige efterlønsmodtagere i forhold til befolkningen, 2011-2016

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Ændring 2011-16
	Pct.						Pct.
Kvinder i alt	37,2	35,1	33,3	31,0	28,2	24,8	-33,4
60 år	8,2	8,0	8,0	2,2	0,0	0,0	-100,0
61 år	22,4	21,1	20,7	20,3	12,4	2,6	-88,2
62 år	30,2	29,6	28,5	27,6	27,3	23,4	-22,5
63 år	43,3	39,8	39,3	38,0	36,9	36,8	-15,1
64 år	77,3	75,1	70,6	67,1	66,6	63,1	-18,4
Mænd i alt	29,3	27,1	25,3	23,1	20,4	17,4	-40,7
60 år	5,6	5,1	5,0	1,5	0,0	0,0	-100,0
61 år	15,2	14,1	13,6	12,6	7,9	1,5	-90,0
62 år	22,6	21,4	20,4	19,0	17,9	14,8	-34,6
63 år	33,9	31,8	30,3	28,8	26,4	25,5	-24,9
64 år	65,5	61,9	58,3	54,5	51,6	47,3	-27,8
Samlet i alt	33,3	31,1	29,3	27,1	24,3	21,1	-36,6

Kilde: www.statistikbanken.dk: FAM100N, Jobindsats.dk. (November 2017).

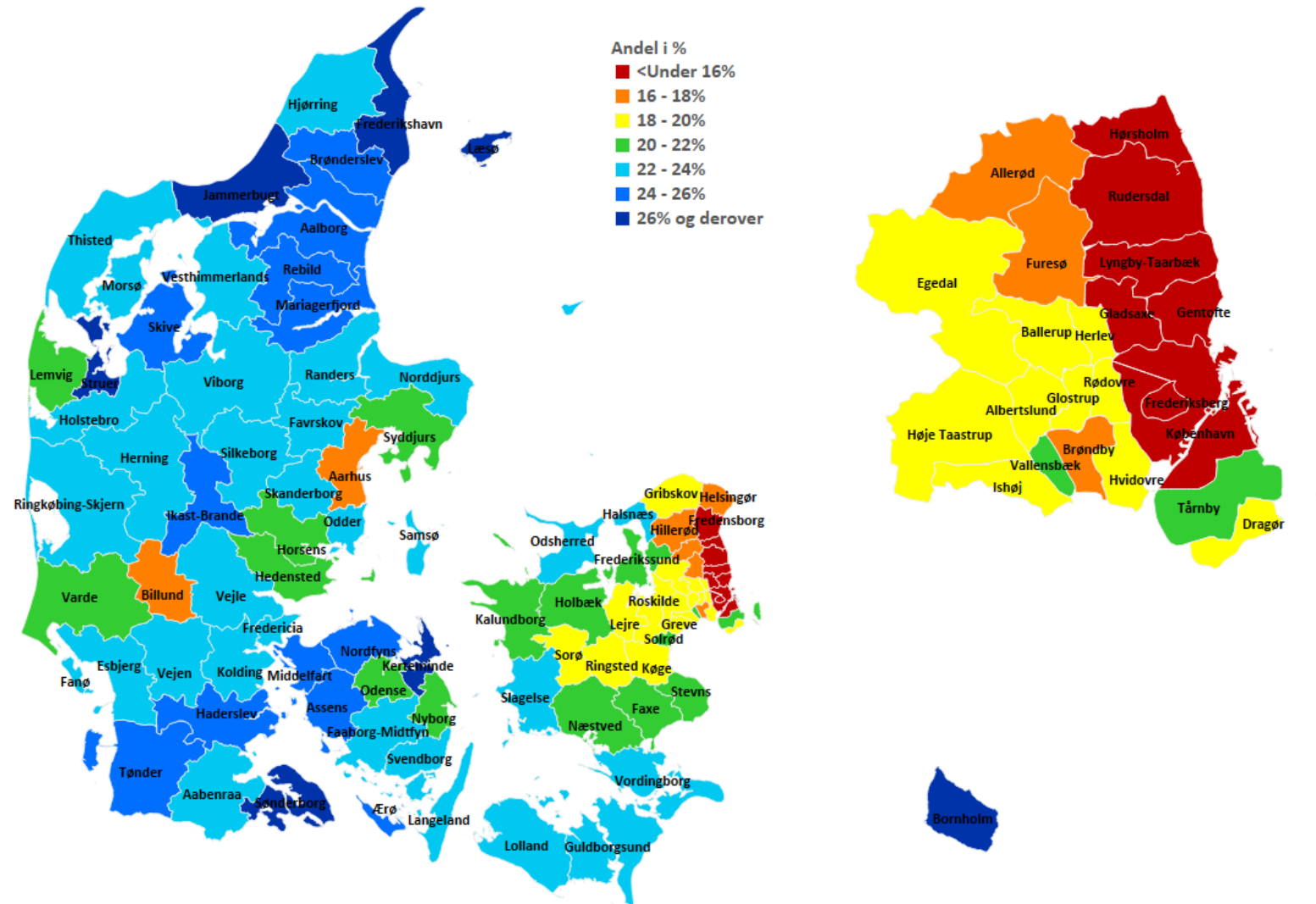
Anm.: Efterlønsmodtagere er opgjort som antal fuldtidsmodtagere. Alderen opgøres ultimo året. Befolkningsstørrelsen er opgjort 1. januar det efterfølgende år.

Tabel 6. Top 10 for den største og mindste andel af de 60-64-årige, der er på efterløn i 2016

Mindste andel efterlønsmodtagere			Største andel efterlønsmodtagere		
Nummer	Kommune	Pct.	Nummer	Kommune	Pct.
1	Gentofte	11,3	1	Struer	28,6
2	Hørsholm	11,8	2	Jammerbugt	27,7
3	Rudersdal	12,8	3	Kerteminde	27,7
4	Lyngby-Taarbæk	13,9	4	Læsø	26,8
5	København	15,2	5	Sønderborg	26,5
6	Gladsaxe	15,3	6	Frederikshavn	26,5
7	Fredensborg	15,4	7	Bornholm	26,0
8	Frederiksberg	15,5	8	Nordfyns	25,6
9	Furesø	16,1	9	Mariagerfjord	25,4
10	Helsingør	16,6	10	Skive	25,1

Kilde: www.statistikbanken.dk: FAM100N, Jobindsats.dk. (November 2017).

Kort 1. Andel efterlønsmodtagere blandt 60-64-årige i 2016 fordelt på kommuner

Kilde: www.statistikbanken.dk: FAM100N, Jobindsats.dk (November 2017). Kommuner markeret med grøn ligger omkring den gennemsnitlige andel efterlønsmodtagere på 21,4 %.